

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

каючи нормальний розподіл оцінок, достатньо визначити середній бал кожного викладача за семестр і відповідне середньоквадратичне відхилення. Використовуючи ці показники в порівнянні з такими для інших викладачів, визначаються коефіцієнти перерахунку кожної оцінки, виставленої викладачем, та її нормалізоване значення. Останнє замінює фактичну оцінку в електронній відомості.

Для більш точної нормалізації необхідно використовувати дещо складніші статистичні методи, допускаючи асиметричний статистичний розподіл, що забезпечить вищу об'єктивність.

Процес нормалізації має бути повністю прозорий. Кожен учасник педагогічного процесу (студент або лікар-інтерн, викладач, керівник або адміністратор навчального закладу) може використати загальнодоступні вихідні електронні відомості та за допомогою стандартних шаблонних таблиць Excel самому провести необхідні розрахунки, переконавшись у об'єктивності результатів.

Етап 2: ранжування. Після отримання нормалізованих результатів поточного оцінювання з метою визначення рейтингу студентів необхідно провести ранжування за середнім балом.

Середній бал для кожного студента обчислюють за нормалізованими поточними оцінками протягом семестру, надалі підраховують межі, які відповідають оцінкам за класичною п'ятибальною системою. Важливим параметром, що визначає актуальні межі, є заданий відсоток чи абсолютна кількість студентів, оцінених на "відмінно", "добре", і т.д. Необхідний відсоток (або кількість студентів) визначається навчальним закладом заздалегідь (наприклад, на початку семестру) і може залежати від об'єктивних причин, не пов'язаних з освітнім процесом (наприклад, можливість забезпечити стипендіями лише фіксовану кількість студентів, квоти вступу до магістратури та ін.). Такий підхід забезпечує прозорість ранжування, адже кожен учасник педагогічного процесу знову може провести власні підрахунки, використовуючи публічну інформацію та стандартизовані електронні таблиці, впевнитися у відсутності будь-яких маніпуляцій чи помилок.

Таким чином, запропонований метод двохетапного підрахунку з використанням нормалізації та ранжування забезпечує об'єктивне, справедливе і прозоре оцінювання з урахуванням наперед заданих непедагогічних факторів, що однаково глобально впливають на остаточну оцінку кожного студента. Такий метод може бути використаний як альтернатива незалежному тестовому оцінюванню на базі вишівського міжкафедрального центру тестування. Для апробації та верифікації рекомендується пілотне впровадження цього способу оцінювання знань у практику роботи окремих кафедр як на додипломному, так і на післядипломному етапах підготовки лікаря з подальшим аналізом отриманих результатів, визначенням ефективності та доцільності впровадження у межах вишу. Прозорість оцінювання, забезпечена можливістю незалежного підрахунку будь-яким учасником на всіх етапах оцінювання, сприяє формуванню довіри до системи педагогічного контролю, підвищує рейтинг вишу та довіру до нього в баченні студента, спонукає до навчання і формує безкорупційний світогляд майбутнього фахівця, що вкрай важливо для майбутнього України.

Список використаних джерел

1. Вербицкий А. А. Почему нельзя использовать педагогический тест как универсальное средство диагностики бакалавра / А. А. Вербицкий // Актуальные проблемы профессионального образования: подходы и перспективы: материалы XI междунар. науч.-практ. конф. - Воронеж : Изд-во «Научная книга», 2013.
2. Дубцова М. М. Организационно-педагогические основы оценивания учебных достижений студентов как фактор повышения качества обучения в вузе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / М. М. Дубцова. – Чита, 2007. – 233 с.
3. Ковальов С. В. Методи оцінювання навчальних досягнень студентів / С. В. Ковальов, Р. М. Костюкевич, А. М. Валюх // Кредитно-модульна система підготовки фахівців для ринкової економіки: стан, проблеми та перспективи : матеріали VIII Всеукр. наук.-метод. конф., 8–9 листоп. 2007 р. – Рівне: НУВГП, 2007. – С.15–29.
4. Розанцев Г. Н. Кредитно-модульна система організації навчального процесу як перехідний процес до ECTS / Г. Н. Розанцев, Т. В. Ткаченко, Є. І. Гетьман // Хімічна освіта в контексті Болонського процесу: стан і перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 8–9 трав. 2006 р. – К.: НПУ ім. Драгоманова, 2006. – С.6–9.

**ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ
МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ**

Ганчо О.В., Зачепило С.В., Книш О.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття розкриває основні напрями оптимізації навчального процесу з метою підвищення якості підготовки іноземних студентів на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології.

Ключові слова: іноземні студенти, мікробіологія, навчальний процес.

Проблема навчання іноземних студентів посідає чільне місце в сучасній світовій педагогічній науці. Високий рівень освітньої підготовки іноземних студентів сприятиме зміцненню і розширенню авторитету України в міжнародному співтоваристві, відповідає її державним інтересам у справі інтеграції в міжнародний освітній і науковий простір [1]. Підготовка лікаря як конкурентоздатного спеціаліста такого рівня, який задовольняє вимоги світового ринку праці, ставить перед вітчизняною системою медичної освіти нові завдання з підвищення якості навчання спеціалістів для зарубіжних країн. Світова тенденція до збільшення частки інфекційних хвороб від усієї медичної патології, виникнення цілком реальної загрози забутих інфекцій і виявлення зв'язку між онкологічними й інфекційними хворобами вимагають розширеного і поглибленого ознайомлення студентів з усім спектром збудників інфекційних хвороб, методами їх виділення й ідентифікації [2]. Якість навчання визначається вибором форм, методів, засобів, що регулюють педагогічний процес, спрямований на остаточний результат підготовки майбутніх лікарів, здатних до самостійного навчання і творчого мислення [3].

За 10 років підготовки іноземних студентів, у тому числі англомовних, на кафедрі мікробіології, вірусології та

імунології накопичений багатий досвід із цього питання. Були проведені заходи з поліпшення успішності й покращення відвідуваності: впроваджені інноваційні освітні технології на лекціях і практичних заняттях із використанням мультимедійної техніки з метою забезпечення максимальної наочності занять; тематичні консультації, додаткові заняття з невстигаючими іноземними студентами. Щомісяця під контролем завідувача і завуча кафедри проводимо аналіз успішності та відвідування іноземних студентів, постійно підтримуємо зв'язок із деканатом, виявляємо групи ризику.

Уведення модульної системи на кафедрі мало метою стимулювання й активізацію поточної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, умінь і навичок, забезпечення чіткого контролю за ходом навчального процесу. Ця система спрямована на високоякісну підготовку спеціалістів, глибоке засвоєння студентами вивченого матеріалу і включає всебічну оцінку роботи студентів у семестрі та врахування її результатів при виставленні підсумкової оцінки на екзамені. При цьому підвищується об'єктивність підсумкової екзаменаційної оцінки, посилюється її залежність від результатів щоденної роботи студентів упродовж семестру, знижується роль впливу випадкових чинників при складанні іспитів і заліків [3].

За використання модульної системи на кафедрі мікробіології успішність іноземних студентів оцінюється в ході поточного, модульного і підсумкового контролю на іспиті. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру на кожному лабораторному занятті у формі усних фронтальних опитувань, розв'язування ситуаційних задач і тестів різних рівнів. Модульний контроль проводиться на підсумкових заняттях із розділів у вигляді комп'ютерного тестування й усного опитування. На думку більшості викладачів кафедри, впровадження управління якістю навчання з використанням модульної системи виявилось доцільним. Модульна система дозволяє розкрити творчі здібності студентів, здатність до отримання і використання теоретичних знань на практиці, стимулює поглиблене вивчення студентами предмета, не тільки оволодіння методами в межах програми, а й участь у науковій і науково-практичній діяльності. Іноземні студенти беруть активну участь у науково-дослідній роботі кафедри, в тематичних конференціях англійської секції студентського гуртка, щорічних підсумкових наукових студентських конференціях.

З метою оцінки іноземними студентами ефективності навчання за такою системою найближчим часом плануємо провести анкетування щодо задоволеності якістю викладання дисципліни й оволодіння практичними навичками, забезпеченості навчальною літературою. Аналіз попереднього усного опитування показав, що основний контингент іноземних студентів, у тому числі англійських, задоволений якістю викладання на кафедрі. Студенти, які відчують труднощі в підготовці до занять, пов'язують це з великим обсягом матеріалу і браком часу. На нашу ж думку, труднощі в підготовці студентів до занять значною мірою зумовлені недостатнім рівнем володіння російською й англійською мовами.

З метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів із вищою медичною освітою для зарубіжних країн, які зможуть здобувати й поглиблювати свої знання самостійно протягом усього життя, на кафедрі активно впроваджується в навчальний процес така важлива форма навчання, як самостійна робота студентів. Вона проводиться під керівництвом, але без безпосередньої участі викладача. Складено чіткий перелік форм і тематик самостійних робіт, сформульовано цілі та завдання кожної з них, розроблені методичні рекомендації російською й англійською мовами з переліком літературних джерел.

Профілізація дисципліни – один із пріоритетних напрямів навчального процесу на кафедрі. Для лікувального факультету курс обов'язкових планових лекцій доповнений даними з клінічної імунології. Для стоматологічного факультету викладаються профільні лекції, присвячені мікрофлорі порожнини рота в нормі та при патологічних процесах, а також імунним механізмам їх порушення при різних захворюваннях ротової порожнини. На педіатричному факультеті підкреслюється роль збудників у виникненні дитячих інфекцій і особливості їхнього перебігу. На кафедрі створено електронний банк тестових завдань «Крок-1» із мікробіології, вірусології та імунології англійською й російською мовами для іноземних студентів, який містить 1144 тести.

Педагогічна майстерність викладачів, які читають лекції та проводять практичні заняття в групах іноземних студентів, підвищується відвідуванням курсів англійської мови, активною участю викладацького складу кафедри в семінарах, конференціях академії, шляхом взаємного відвідування лекцій і практичних занять із обговоренням на кафедральних засіданнях.

Протягом останніх років розроблено і впроваджено нові технології викладання дисципліни, оновлено і створено нові методичні рекомендації для іноземних студентів усіх факультетів, у тому числі англійських. Іноземні студенти активно залучаються до створення навчальних препаратів, таблиць. У планах – створення відеосюжетів практичних навичок українською, російською й англійською мовами, електронної бази мікропрепаратів, перелік яких передбачений навчальною програмою.

Отже, на кафедрі постійно здійснюється пошук нових шляхів активізації пізнавальної діяльності іноземних студентів, створення оптимальних умов для якісного навчання.

Список використаної літератури

1. Рибаченко Л.І. Підготовка іноземних студентів у навчальних закладах України (1946-2000 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Педагогіка» / Л.І. Рибаченко. – Луганськ, 2001. – 30 с.
2. Особенности педагогического процесса на кафедре микробиологии / [Земсков А.М., Старцева С.В., Земскова В.А., Деева Ю.А.] // Инновации в науке: сб. стат. по материалам XXXIX междунар. науч.-практ. конф. (26 ноября 2014 г.) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://sibac.info/16691>.
3. Управление качеством обучения студентов на кафедре клинической микробиологии ВГМУ с использованием рейтинговой системы / Зубарева И.В., Беренштейн Т.Ф., Железняк Н.В. [и др.] // Вестник ВГМУ. – 2009. – Т.8, №4. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-kachestvom-obucheniya-studentov-na-kafedre-klinicheskoy-mikrobiologii-vgmu-s-ispolzovaniem-reytingovoy-sistemy#ixzz3oG6jqUTZ>